

Олександр Довженко

Підготував Гончаренко Родіон
8-А

Дата народження

- *Народився у багатодітній селянській сім'ї на хуторі В'юнище Сосницького повіту Чернігівської губернії. У різних джерелах називають різні дати народження О. Довженка: 10, 11 або 12 вересня. Згідно з актовим записом у метричній книзі Соборно-Троїцької церкви містечка Сосниця, він народився 29 серпня 1894 року за «старим стилем» — тобто 10 вересня за новим*

Батьки

- *Батько й мати були неписьменні. Батько, Петро Семенович Довженко, належав до козацького стану. Мати, Одарка Єрмолаївна. Сім'я жила незаможнo: землі було немало, проте вона була неродюча, натомість дітей було 14, тому батько «наймався в підводчики та смолярував».*

Батько і мати

Тяжке дитинство

- *Діти в сім'ї швидко помирали, майже всі не досягнувши працездатного віку, тому у згадках про дитинство в уяві Олександра Довженка завжди поставали «плач і похорон». Він любив матір, про яку писав: «Народжена для пісень, вона проплакала усе життя, проводжаючи назавжди». Вирішальним для характеру творчості майбутнього режисера почуттям стала любов до природи, яка визріла ще в дитинстві: мальовнича Десна, «казкова сіножать» на ній назавжди залишилися для Довженка найкрасивішим місцем на всій землі.*

Навчання

- *Вчився Довженко в Сосницькій початковій, а потім у вищій початковій школі. Навчання хлопчикові давалося легко — він був відмінником, хоча потім вважав, що це «вчителі самі щось зовсім не розуміють і тому їм здається, що я відмінник...». Загалом, Довженко зростав мрійливим хлопчиком.*

Світ «Зачарованої Десни» глибокий, невичерпний, він також безмежний, як і людське пізнання. Скільки заховано в ньому думок, почуттів, переживань великого художника. У ньому — духовна опора кожного українця.

Юні роки

- *1911 — вступив до Глухівського вчительського інституту (зараз Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка), але не тому, що хотів стати вчителем, а тому, що мав право скласти туди іспити, та й стипендія там була 120 карбованців на рік. Тут він був наймолодшим серед студентів. 1914 — закінчив інститут та по закінченні його було спрямовано вчителювати до Житомирської вищої початкової школи, де, за браком вчителів, він викладає природознавство, гімнастику, географію, фізику, історію, малювання.*

- *1918–1919 — воює проти більшовиків у лавах армії УНР. Як свідчив Довженків земляк інженер Петро Шох (що пізніше емігрував), Довженко разом із ним був 1918 року вояком 3-го Сердюцького полку Української Армії. Це ж підтверджує й сестра першої дружини Олександра Довженка, згадуючи, "як заходив до них Довженко в сивій шапці зі шликом наприкінці 1917-го й на початку 1918 років, належачи до куреня Чорних гайдамаків, що брали участь у штурмі київського «Арсеналу».*

- *Ці події згодом, через 11 років, Довженко зобразить у своєму фільмі «Арсенал», але вже по другий бік барикад. За свідченнями того таки Шоха, Довженко пережив у Києві в підпіллі німецьку, російсько-радянську, російсько-монархічну та польську окупації, не один раз буваючи під розстрілами.*

Розквіт і кінець кіно-кар'єри

- Олександр Довженко вперше заявив про себе як про цікавий і самобутній майстра після зйомки картини «Звенигора» (1928), де він в незвичайній манері з'єднав революційний епос, сатиру і лірику. У 1930 році Довженко зняв один зі своїх найвідоміших фільмів «Земля», який здобув визнання як в СРСР, так і за кордоном. Новаторським кіномовою режисер розповів про боротьбу за колективізацію, соціальних процесах, які ламали підвалини селянського життя.

Розквіт і кінець кіно-кар'єри

- *Етапними роботами стали фільми « Іван» , « Аероград » , «Щорс » . Ще під час роботи над картиною « Іван» (1932) Довженко зближується зі Сталіним . Вони листуються , глава країни часто приймає режисера у себе . Картина « Щорс» (1939) була знята за прямою вказівкою Сталіна , який безпосередньо втручався в процес створення фільму. Настільки тісний зв'язок з вищою владою має зворотний бік . Поступово накопичуються протиріччя між власним поглядом художника на творчість і офіційною ідеологією*

О.Довженко «Україна в огні»

Це трагічний портрет нашого смертельно зраненого і все ж безсмертного народу.

- *З кінця 1930 -х він все більше приділяє часу літературі і підготовці сценаріїв до майбутніх картин . У роки Великої вітчизняної війни зняв кілька документальних фільмів , писав публіцистичні статті і нариси . Написаний в 1943 році сценарій до фільму « Україна в огні» , після обговорення в Політбюро ЦК ВКП (б) , отримав вкрай негативну оцінку Сталіна і не був прийнятий до виробництва. Поетическая картина «Життя в цвіту» , яку*

- *Довженко задумав ще в 1944 році , на догоду ідеологічним принципам була перероблена у фільм « Мічурін ». Фільм нескінченно змінювався і перемонтовувався в спробах задовольнити вимоги цензури. На думку деяких критиків , в результаті вийшла зовсім безпорадна робота , яка не містить нічого , крім пропагандистського пафосу. Інші ж критики стверджують , що , незважаючи на переробки на догоду ідеології , фільм таки вийшов талановитим і став подією в радянському кінематографі. По ходу зйомок режисер заробив інфаркт.*

Смерть митця й вшанування пам'яті

- *В останні роки Довженко був зайнятий педагогічною роботою - викладав у ВДІКу. Продовжував працювати над сценаріями майбутніх картин. Він мріяв повернутися на батьківщину, на Україну, але не отримав на це офіційного дозволу влади. Також він приступив до роману-епопеї «Золоті ворота», в якому хотів переосмислити ключові моменти української історії. Олександр Довженко помер 25 листопада 1956 від інфаркту на своїй дачі в Передєлкіно, перед першим знімальним днем його нової картини «Поема про море».*

Смерть митця й вшанування пам'яті

- *Похований у Москві на Новодівичому кладовищі. Вшанування пам'яті геніального митця Олександра Довженка в Україні є на вкрай низькому рівні. Те, що було зроблене, в основному було зроблене за часів СРСР та радянської влади: з 1957 року Київська кіностудія носить ім'я Довженка, у 1972-му було затверджено Золоту медаль ім. Довженка «За найкращий військово-патріотичний фільм», у 1960 році створено музей Довженка у батьківській хаті. З 5 липня 2004 року Національний банк України ввів у обіг ювілейну монету у 2 гривні, присвячену 110-річчю від дня народження Довженка. Один з банків у м. Києві планує відкрити пам'ятник Довженку до наступного ювілею.*

Памятники Довженку

Дякую за увагу !!!

